

education
Department of
Education
FREE STATE PROVINCE

REKENINGKUNDE
GRAAD 10
NASIENRIGLYN

NASIENBEGINSELS:

1. Tensy anders in die nasienriglyne gestel word, is strafpunte vir vreemde items slegs van toepassing indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie. Geen vreemde-item-strafpunte nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Volpunte vir korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings wat voorsien is.
4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie).
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of – teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar aangedui word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
7. Hierdie memorandum is nie vir verspreiding in die publiek nie, omdat sekere items dalk verkeerd gehanteer is. Aanpassings is gemaak a.g.v. sekere vrae.
8. Waar strafpunte toegepas word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie.

9. Waar metodepunte toegeken word vir bewerking, moet die nasiener die redelikheid van die bewerking ondersoek voor die punt toegeken word.
10. Bewerking beteken 'kontroleer bewerking'. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek. Nota: kontroleer bewerking moet 'n +, -, x, ÷, of volgens memo.
11. Waar metodepunte toegeken word, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige item wat gedeeltelik foutief is nie. In sulke gevalle, moet nie die metode punt toeken nie. Dui deur middel van ☒.
12. Wees bedag daarop dat party kandidate geldige alternatiewe buite die memorandum verskaf.
13. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

VRAAG 1

1.1

1.1.1	E	✓
1.1.2	A	✓
1.1.3	D	✓
1.1.4	C	✓

4

1.2.1 DEBITEUREJOERNAAL VAN THIPANYANE HANDELAARS – JANUARIE 2018 DJ-4

Dok nr.	Dag	Debiteur	Fol	Verkope	Koste van verkope
212	5	G. Ntusimi		4 500✓	3 000✓
213	16	N. Sicwetsha		1 200✓	800✓
214	28	B. Ben		960✓	640✓

6

1.2.2 KONTANTONTVANGSTEJOERNAAL VAN THIPANYANE HANDELAARS – JANUARIE 2018												
Dok. nr.	Dag	Besonderhede	Fol	Ontleding van ontvangste	Bank	Verkope	Koste van verkope	Debiteurekontrole		Diverse rekeninge		
								Ontvangste	Korting toegestaan	Bedrag	Fol	Besonderhede
B/S	3	POP Bank			60 000 ✓					60 000✓		Lening: POP Bank✓
KRR 11	12	Kontant		15 000✓	15 000✓	15 000✓	10 000✓					
03	18	B Mashiane		970 ✓	970 ✓			970✓	50 ✓			
B/S	29	TT Bank			120 ✓					120✓		Rente inkomste✓

1.2.3 KONTANTBETALINGSJOERNAAL VAN THIPANYANE HANDELAARS – JANUARIE 2018

Dok. nr.	Dag	Besonderhede	Fol	Bank	Krediteurekontrole		Toerusting	Handelsvoorraad	Diverse rekeninge		
					Betaling	Korting ontvang			Bedrag	Fol	Besonderhede
B/S	4	SLY Bank		15 000✓					15 000		Vaste Deposito: SLY Bank ✓
334	9	Ncakane Winkels		6 480✓				6 480✓			
335	14	Tshehla Vervoerders		320✓				320✓			
B/S	15	Rakotsoana Winkels		15 730✓			8 400✓	7 330✓			
337	25	Thateng Handelaars		7 600✓	7 600✓	400✓					
B/S	29	TT Bank		400					400✓		Bankkoste✓
		BT Verseke- raars		365					365✓		Onttrekkings✓

16

TOTALE PUNTE**40**

VRAAG 2

2.1

2.1.1	Besigheidsentiteit	✓
2.1.2	Historiese koste	✓
2.1.3	Paringsbeginsel	✓
2.1.4	Lopende saak	✓
2.1.5	Wesenlikheidsbeginsel	✓

5

2.2.1

ALGEMENE GROOTBOEK VAN NOSI HANDELAARS
BALANSSTAATREKENINGE-AFDELING
BANK

2018 Feb	1	Saldo		13 555✓	2018 Feb	28	Diverse rekening Totale betalings	KBJ 5	111 700✓
	28	Diverse rekening Totale ontvangstes	KOJ 5	106 500✓			Saldo		8 355✓
				120 055☑					120 055
Mrt	1	Saldo		8 355☑					

6

2.2.2

HANDELSVOORRAAD

2018 Feb	1	Saldo		75 456✓	2018 Feb	28	Koste van verkope	KOJ 5	44 200✓
	28	Bank	KBJ 5	56 910✓✓			Koste van verkope	DJ 5	36 000✓
		Krediteurekontrole	KJ 5	64 400✓			Saldo		116 566✓
				196 766☑					196 766
Mrt.	1	Saldo		116 566☑					

9

2.2.3

DEBITEUREKONTROLE

2018 Febr	1	Saldo		43 210✓	2018 Febr	28	Bank	KOJ 5	13 620✓
	28	Verkope	DJ 5	54 000✓			Saldo		83 590✓
				97 210☑					97 210
Mrt.	1	Saldo		83 590☑					

6

2.2.4

VERKOPE

					2018 Febr	1	Totaal		88 600✓
						28	Bank	KOJ 5	66 300✓
							Debiteurekontrole	DJ 5	54 000✓
									208 900☑

4

TOTALE PUNTE
30

VRAAG 3**3.1 REKENINGKUNDIGE VERGELYKING**

Nr.	Rekening gedebiteer	Rekening gekrediteer	Bates	Eienaars-belang	Laste
3.1.1	Toerusting ✓	Krediteurekontrole ✓	+ 6 456 ✓	0	+ 6 456 ✓
3.1.2	Onttrekkings ✓	Kleinkas ✓	– 350 ✓	– 350 ✓	0
3.1.3	Debiteurekontrole ✓	Verkope ✓	+ 9 000 ✓	+ 9 000 ✓	0
	Koste van verkope ✓	Handelsvoorraad ✓	– 6 000 ✓	– 6 000 ✓	0
3.1.4	Bank ✓	Debiteurekontrole ✓	± 950 ✓✓	0	0

20

3.2 INTERNE KONTROLE EN ETIEK**3.2.1****Gee 'n rede waarom die eienaar vermoed dat voorraad gesteel word.**

- Hoë voorraadtekort
- Personeel se gedrag is agterdogtig

✓ ✓

2

3.2.2**Stel TWEE interne kontrole maatreëls voor wat die eienaar kan instel om die probleem op te los.**

- Verdeling van pligte.
- Voorsien vir die werkers sluitkaste on besittings toe te sluit terwyl hul aan diens is.
- Sekuriteitskontrole wanneer hulle perseel betree en verlaat.
- Gebruik uniforms gedurende werksure

✓ ✓

2

3.2.2 **Gee DRIE punte wat jy in jou besigheid se gedragskode sal insluit om dit vir die werkers duidelik te maak wat aanvaarbaar en onaanvaarbare gebruike is.**

- Alle geskenke moet by bestuur verklaar word (deursigtigheid)
- Geskenke en tekens van waardering word die eiendom van die besigheid.
- Besighede moet slegs in werksomstandighede bespreek word (deur afsprake).
- Alle vergadering moet gerekordeer word (notules) of gebruik spesiale vorm verskaf. ✓✓ ✓✓ ✓✓
- Werkers wat nie die besigheid se beleid eerbiedig nie moet dissiplinêr gestraf word/ontslaan word.

6

TOTALE PUNTE
30